

Εισαγωγή στη Συγκριτική Πολιτική

Μάθημα 9^ο: Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας. Ο
μετριασμένος κοινοβουλευτισμός. Μέρος 2^ο

Ιωάννης Παπαγεωργίου, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, ΑΠΘ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μάθημα 9^ο

Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας. Ο μετριοσμένος κοινοβουλευτισμός. Μέρος 2^ο

Περιεχόμενα μαθήματος

---

2. Το σημερινό πολιτικό σύστημα.
Κοινοβουλευτικό σύστημα με μετριασμό των
εξουσιών

Σκοποί μαθήματος

- Προσέγγιση του συνταγματικού πλαισίου της Γερμανίας.
- Ανάλυση του πολιτικού συστήματος της Γερμανίας.
- Παρουσίαση των προσωπικοτήτων που αναδείχτηκαν στο αξίωμα του Ομοσπονδιακού Προέδρου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1^η ενότητα

Το σημερινό πολιτικό σύστημα. Κοινοβουλευτικό σύστημα με μετριασμό των εξουσιών

Map of Germany, 1920

Χάρτης της Γερμανίας. 1920

Πηγή:

<http://www.rootsweb.ancestry.com/~wggerman/map/germany1920.htm>

The Germany after the Second World War, Sept. 1, 1945

The Germany after the Second World War, Sept. 1, 1945
Πηγή: IEG-Maps, Institute of European History, Mainz / © A.
Kunz, 2005, [http://germanhistorydocs.ghi-
dc.org/map.cfm?map_id=520](http://germanhistorydocs.ghi-dc.org/map.cfm?map_id=520)

Το συνταγματικό πλαίσιο

- Ομοσπονδιακό σύστημα – 16 κρατίδια (Lander)
- Που ρυθμίζεται από τον Θεμελιώδη Νόμο (Grundgesetz)
- Και περιλαμβάνει τα διδάγματα του μεσοπολέμου και του χιτλερισμού

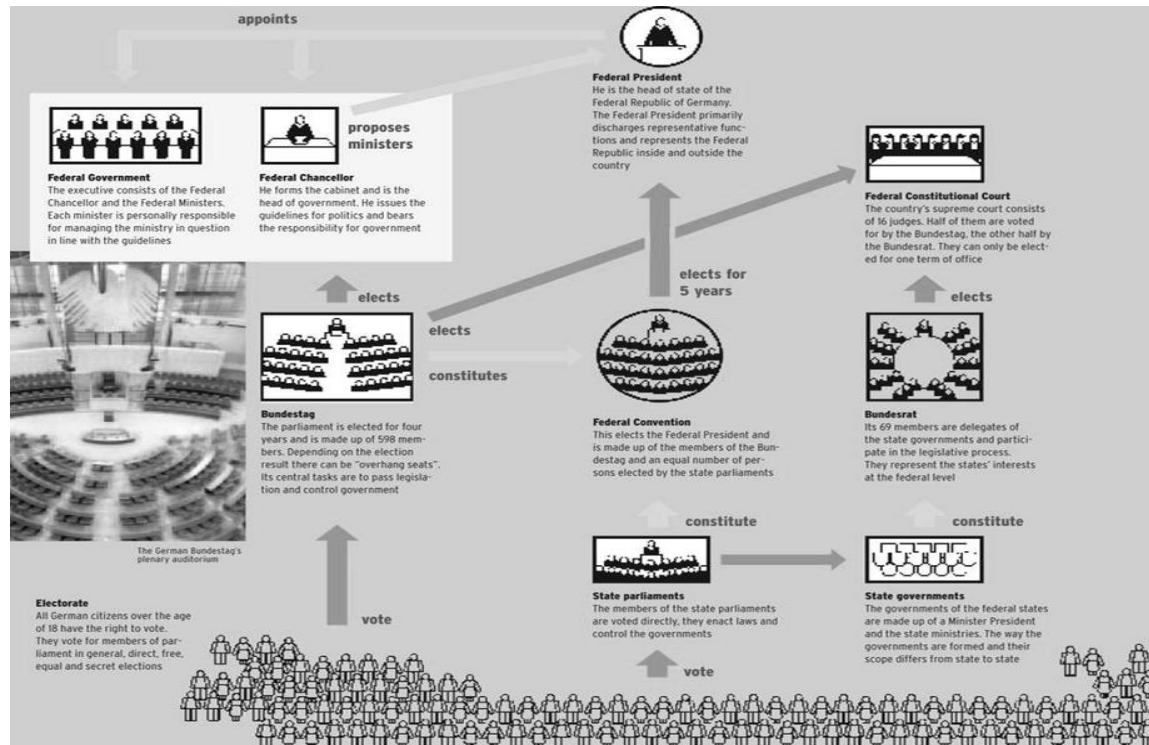
Ομοσπονδιακό σύστημα – 16 κρατίδια, με τις πρωτεύουσες, τους κατοίκους και τις επίσημες γλώσσες τους.

Πηγή: Föderalismus: Bundesländer mit Hauptstädten, Einwohnern und Stimmen im Bundesrat Lizenz: [cc by-nc-nd/3.0/de/](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/)

Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας

Πηγή: Le système politique allemand, fédéralisme et état libre de Bavière,
<http://casablancamunich.canalblog.com/archives/2010/05/07/17819667.html>

Χαρακτηριστικά του πολιτικού συστήματος της Γερμανίας

- Διασπορά εξουσιών οριζόντια
- Διασπορά εξουσιών κάθετα
- Κυβερνητική σταθερότητα και φόβος των άκρων

Διασπορά εξουσιών οριζόντια

- Αδύναμος ομοσπονδιακός πρόεδρος
- Αναλογικό εκλογικό σύστημα
- Αποστροφή σε δημοψηφίσματα
- Συνταγματικό Δικαστήριο

Διασπορά εξουσιών κάθετα

- Ομοσπονδιακό σύστημα
- Άνω και Κάτω Βουλή

Κυβερνητική σταθερότητα και φόβος των άκρων

- Το όριο του 5%
- Η εποικοδομητική ψήφος δυσπιστίας

Ο Θεμελιώδης νόμος του 1949

- Κοινοβουλευτικό σύστημα με δύο νομοθετικά σώματα
  - Άνω Βουλή (Bundesrat) που εκπροσωπεί τα κρατίδια
  - Κάτω Βουλή (Bundestag) που εκπροσωπεί τους πολίτες
- Κατανομή εξουσιών ανάμεσα στο ομοσπονδιακό επίπεδο και τα κρατίδια
- Η αρμοδιότητα των αρμοδιοτήτων ανήκει στα κρατίδια
- ΑΛΛΑ ο ομοσπονδιακός νόμος υπερέχει των κρατιδίων

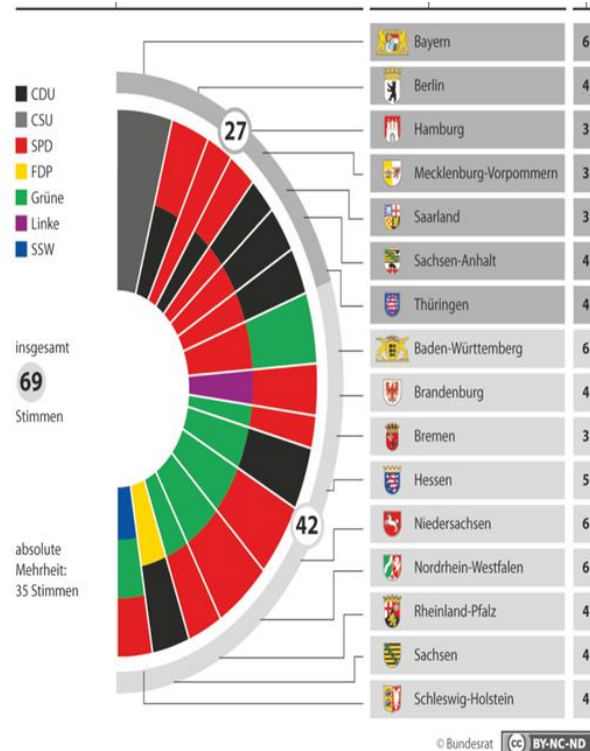

Bundesrat 1/2

- Το Bundesrat έχει λιγότερες εξουσίες από το Bundestag
- Τα μέλη του δεν εκλέγονται από τους πολίτες αλλά έμμεσα από τις κυβερνήσεις των Lander
- Και, άρα, οι τοπικές εκλογές αλλάζουν τη σύνθεση του σώματος
- 3-6 μέλη ανά Land (ανάλογα με τον πληθυσμό)

Bundesrat 2/2

Πηγή: @Bundesrat, BY – NC – ND,
<http://www.bundesrat.de/DE/bundesrat/verteilung/verteilung-node.html>

Ο ομοσπονδιακός πρόεδρος

Εκλέγεται έμμεσα

- Από τα μέλη του Bundestag και ίσο αριθμό μελών που εκλέγονται από τις τοπικές βουλές των κρατιδίων
- Με απόλυτη πλειοψηφία των μελών
- (μετά τη 3^η με απλή πλειοψηφία)

Συμβολικές αρμοδιότητες

- Διορίζει τον καγκελάριο
- Διαλύει την Βουλή
- Εκπροσωπεί τη χώρα

Η κυβέρνηση

- Μικρή κυβέρνηση (18-20 υπουργοί)
- Σήμερα η κυβέρνηση περιλαμβάνει την Καγκελάρια και 15 υπουργούς
- Η ισχυρή κυβερνητική σταθερότητα – Η σημασία των προγραμματικών συμφωνιών
- Ο ρόλος του Καγκελάρια
- Η σταδιακή «καγκελαριοποίηση» του πολιτικού συστήματος
- Ο διαχωρισμός των ρόλων μεταξύ υποψήφια καγκελάρια/αρχηγού κόμματος
- Η εποικοδομητική ψήφος δυσπιστίας

Konrad Adenauer

- Η επιστροφή της Δ. Γερμανίας στην Δύση
- Η ευρωπαϊκή ενοποίηση
- Η γαλλο-γερμανική συμφιλίωση
- Πηγή: [Konrad Adenauer](http://de.wikipedia.org) (* 1876; † 1967) 1. Bundeskanzler (1949–1963), Bundesarchiv, B 145 Bild-F078072-0004 / Katherine Young / CC-BY-SA, <http://de.wikipedia.org>

Willy Brandt

- Ostpolitik
- Η πολιτική της ύφεσης
- Πηγή: [Willy Brandt](http://de.wikipedia.org) (* 1913; † 1992) 4. Bundeskanzler (1969–1974), Bundesarchiv, B 145 Bild-F057884-0009 / Engelbert Reineke / CC-BY-SA, <http://de.wikipedia.org>

Helmut Schmidt

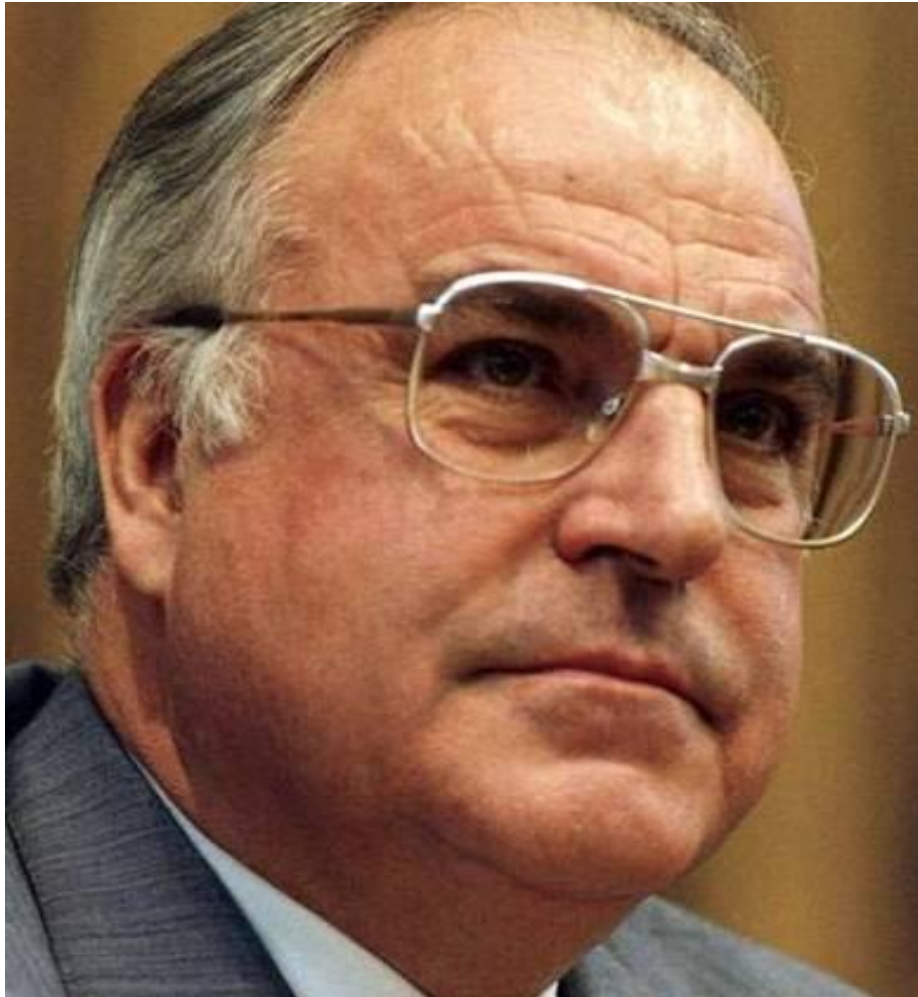

- Η Γερμανία κινητήρας της ευρωπαϊκής ενοποίησης
- Η οικονομική πρωτοκαθεδρία στην Ευρώπη
- Πηγή: [Helmut Schmidt](#) (* 1918) 5. Bundeskanzler (1974–1982), Jack E. Kightlinger, White House photo - **Description:** Item from Collection JC-WHSP: Carter White House Photographs Collection, 01/20/1977 - 01/22/1981 **Location:** Jimmy Carter Library (NLJC), 441 Freedom Parkway, Atlanta, GA 30307-1498, Public Domain

Helmut Kohl

- Η ενοποίηση των 2 Γερμανιών
- Το ευρώ
- Πηγή: Bonn, Pressekonferenz Bundestagswahlkampf, Kohl., Helmut Kohl, @Bundesarchiv, / CC-BY-SA 3.0 de

Gerhard Schroder

- Η αποκατάσταση της γερμανικής οικονομίας
- Η συντηρητικοποίηση του SPD
- Πηγή: Gerhard Schröder(cropped from the original). Laut Flickr-Beschreibung aufgenommen auf einer Veranstaltung in Bad Schwartau mit Ralf Stegner., SPD-Schleswig-Holstein - <http://www.flickr.com/photos/spd-sh/3922991180/>, <http://de.wikipedia.org>

Angela Merkel

- Η πρώτη γυναίκα καγκελάριος
- Η πρώτη Ανατολικογερμανίδα καγκελάριος
- Η Γερμανία στην ηγεσία της Ευρώπης
- Πηγή: Angela Merkel, Chancellor of the Federal Republic of Germany, chairperson of the [CDU](https://www.cducsu.de/abgeordnete/angela-merkel), <https://www.cducsu.de/abgeordnete/angela-merkel>, Armin Linnartz / CC – BY – SA

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ιωάννης Παπαγεωργίου. «Εισαγωγή στη Συγκριτική Πολιτική. Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας ο μετριασμένος κοινοβουλευτισμός. Μέρος 2^ο». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.auth.gr/courses/OCRS229/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

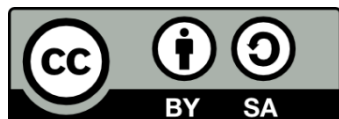
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος 9^{ου} Μαθήματος

Επεξεργασία: Γαβριέλα Λ. Μαζαράκη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την 2^η έκδοση .

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση 1^η διαθέσιμη εδώ.

<http://www.polsci.auth.gr/index.php?lang=el&rm=2&mn=15&csid=%CE%9A%CE%A50201>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

